

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест:

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 2

Рівне, 2020

Головний редактор:

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Виконавчий редактор:

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної колегії:

Немеш Олена Миколаївна – доктор психологічних наук, доцент, професор, в.о. ректора Рівненського державного гуманітарного університету.

Павелків Віталій Романович – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Юрчук Олексій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т.І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету.

СТУДЕНТСЬКИЙ ДАЙДЖЕСТ: збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти. Випуск 2. Рівне: РДГУ, 2020. 140 с.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

*Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ
(протокол №11 від 26 листопада 2020 р.)*

УДК 376-056:159.922.7.019.4

ПРОФІЛАКТИКА ВІДХИЛЕНЬ У ПОВЕДІНЦІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПОЗАУРОЧНИЙ ЧАС**Гордійчук І., здобувач ОС «магістр» спеціальності 016 «Спеціальна освіта. Логопедія», 6 курс, РДГУ***Науковий керівник: канд. псих. наук, доцент Назарець Л.М.*

Постановка проблеми. На переломних етапах суспільного життя проблеми виховання в широкому соціальному значенні стають особливо актуальними. Це характерно і для сучасної України. У нашому суспільстві зростає соціальна напруженість, поширюється алкоголізм, наркоманія, тютюнопаління, злочинність і суїцид, загострюються кризові явища в духовному житті, що веде до виникнення важковиховуваності, бездоглядності, безпритульності, сирітства. Соціально-економічний розвиток, євроінтеграційні процеси в Україні потребують формування свідомої особистості, здатної контролювати власну поведінку, відчувати відповідальність за її наслідки, задовольняти потреби в межах правових норм. Найбільші можливості для реалізації цих завдань має цілеспрямована, чітко структурована профілактика відхилень у поведінці, яка повинна здійснюватися серед усіх категорій населення, зокрема й дітей молодшого шкільного віку [3].

Незважаючи на значні досягнення у вивченні даної проблеми, практика свідчить про те, що недостатньо обґрунтованими й дослідженими залишаються напрями профілактики відхилень у поведінці молодших школярів у позаурочний час. Саме тому, пошук різноманітних напрямів профілактики відхилень у поведінці є однією з актуальних проблем сьогодення.

Мета статті полягає у дослідженні напрямів профілактики відхилень у поведінці молодших школярів у позаурочний час.

Виклад основного матеріалу. Обґрунтуванню та висвітленню проблеми порушення поведінки серед дітей присвячені дослідження О. Безпалько, А. Капської, Р. Новгородського, В. Оржеховської, Н. Пихтіної, О. Потапової та ін. Багатоаспектність феномена профілактики правопорушень серед учнів, їх причини з'ясовано в наукових працях І. Козубовської, В. Оржеховської, А. Полянничко та ін. У дослідженнях І. Козубовської, В. Сагарди, Г. Товканець обґрунтовано організаційно-методичні умови оптимізації процесу педагогічного спілкування з метою забезпечення корекції відхилень у формуванні особистості та поведінці важковиховуваних учнів початкових класів [1].

Поведінку науковці визначають як процес взаємодії особистості з середовищем, що опосередкований індивідуальними особливостями та внутрішньою активністю особистості у формі її дій та вчинків; систему взаємопов'язаних рефлексивних і свідомих дій (фізичних та психічних), що здійснює людина з метою досягнення певної мети, реалізації певної функції у процесі її взаємодії з середовищем. Профілактика відхилень у поведінці молодших школярів має не допускати відхилення, а попереджати їх виникнення; спрямовуватися на викорінювання джерела дискомфорту в самої дитини, набуття дитиною необхідного досвіду в попередженні та розв'язанні проблем, що виникають, збереження здоров'я, а також на вільний саморозвиток особистості, що здійснюється на основі моральних цінностей суспільства та збереження індивідуальності дитини.

У результаті нашого дослідження нами були визначені наступні напрями профілактичної роботи вчителя початкових класів щодо запобігання відхилень у поведінці молодших школярів у позаурочний час: виховання культури поведінки молодших школярів як превентивна основа попередження негативних проявів у поведінці; створення в класі середовища, що перешкоджає девіантній поведінці учнів; інформаційно-просвітницька робота вчителя початкових класів з батьками учнів [4].

З метою виховання культури поведінки як превентивної основи попередження негативних проявів у поведінці молодших школярів у позаурочний час можна впроваджувати різноманітні спецкурси, наприклад, «Уроки духовності» або «Азбука добра» [2]. Під час проведення уроків даного типу варто спрямовувати свої зусилля на розв'язання

наступних завдань: розширювати й поглиблювати знання дітей про стосунки з однолітками й дорослими, про загальноприйняті норми поведінки; формувати здоровий спосіб життя з метою попередження негативних проявів у поведінці; розвивати емпатію; виховувати культуру прояву почуттів – радіти не лише власній перемозі, а й здобуткам товаришів, гідно програвати в іграх тощо; створювати атмосферу взаємоповаги та взаєморозуміння в дитячому колективі. До методів і прийомів, які можна використати на подібних уроках можна віднести: ігрові ситуації, колективні творчі ігри, ігрові вправи.

Ще однією з ефективних позаурочних форм роботи щодо профілактики відхилень у поведінці молодших школярів є спільні партнерські проекти, тематика яких включає питання, що потребують спільного обговорення і розв'язання (догляд за кімнатними рослинами, тваринами, підготовка до новорічного свята, збір інформації про певне явище та її презентація; організація виставки дитячих малюнків до свята, організація туристичного походу тощо). У класі необхідно створити демократичне виховне середовище, що перешкоджатиме девіантній поведінці учнів. У ході профілактичної роботи з дітьми, обов'язково варто звертати увагу і на роботу з їхніми батьками, адже вони є авторитетом для своїх дітей і при спільній роботі можливо досягти максимального результату у даній сфері діяльності. До ефективних форм роботи з батьками можна віднести: лекції, тренінги, практичні заняття до відповідної тематики профілактичних заходів.

Під час проведення вище згаданих форм роботи з батьками необхідно дати їм систему теоретичних знань і практичних навичок, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я дітей, виховання їх у дусі любові, поваги, миру, толерантності, рівності, взаємодопомоги.

Висновки. Отже, можемо зробити висновок, що профілактика відхилень у поведінці молодших школярів передбачає попередження їх виникнення, тому вона повинна не допускати ці відхилення. У результаті теоретичного аналізу з даної проблеми, нами було визначено декілька ефективних методів профілактики відхилень у поведінці молодших школярів, а саме таких як: виховання культури поведінки молодших школярів як превентивна основа попередження негативних проявів у поведінці; створення в класі середовища, що перешкоджає девіантній поведінці учнів; інформаційно-просвітницька робота вчителя початкових класів з батьками учнів. Застосування цих методів у комплексі допоможе попередити виникнення відхилень у поведінці молодших школярів та допомогти їм соціалізуватися в суспільстві та знайти своє покликання.

Список використаної літератури

1. Данченко І. О. Профілактика девіантної поведінки молодших школярів у навчально-вихованому процесі : автореф. дис. канд. пед. наук : спец. 13.00.07 – теорія та методика виховання. Київ 2006. 18 с.
2. Дунець О. М. Духовно-моральне виховання. Розробки занять для 4 класу : метод. посіб. для вчит. поч. кл. Хмельницький, 2009. 72 с.
3. Концепція превентивного виховання дітей і молоді. *Учитель*. 2000. № 1-3.
4. Федорченко Т. Є. Рання профілактика негативних проявів у поведінці дітей : навч.-метод. посіб. – Київ : ТОВ «ХІК», 2003. 128 с.

УДК 373.2.015.31:17.022.1

ДО ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Грабовська С., здобувач ОС «бакалавр» спеціальності 012 «Дошкільна освіта»,
2 курс, РДГУ

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Глінчук Ю.О.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку суспільства кількість небезпек зростає з кожним днем. Тому все більшої актуальності набуває проблема виховання безпечної поведінки дітей дошкільного віку, які не мають достатнього досвіду для

З М І С Т

Алексюк М. Молодіжний сленг – соціально-психологічна проблема чи спосіб самовираження сучасної молоді.....	3
Апостол М. Ставлення людини до процесу старіння.....	5
Бабич Л. Вікові особливості морального розвитку особистості у молодшому шкільному віці	7
Будько Н. Представлення родителів о вихованні дошкільників.....	9
Бурдина О. Проявление прокрастинации у студенческой молодежи.....	11
Вейна К. Загальний недорозвиток мовлення як психолого-педагогічна проблема.....	13
Войчук Т. Зміст корекційної роботи логопеда з дітьми з ринолалією.....	14
Ганусевич В. Проблемы влияния электронных сми на личность человека.....	16
Гордійчук Т. Соціальні мережі як детермінанта особистісного розвитку підлітків.....	17
Гордійчук І. Профілактика відхилень у поведінці молодших школярів у позаурочний час...	19
Грабовська С. До проблеми виховання безпечної поведінки дітей дошкільного віку.....	20
Гребеневич О. Формування в першокласників навичок читання й письма в умовах компетентнісної освіти.....	22
Гребіневич М. Роль ціннісних орієнтацій у формуванні професійного самовизначення у старших школярів.....	24
Гузей А. Вплив маніпулятивних дій на міжособистісне спілкування.....	26
Гузей А. Психологічний булінг в шкільному колективі: критерії та напрями прояву та напрями профілактики.....	28
Даниленко С. Генезис и трансформация змеиноного образа в белорусско-литовской мифологии.....	30
Демчук Д. Формування навичок безпечної поведінки дошкільників як теоретична проблема.....	32
Дем'янюк В. Роль емоційного інтелекту у професійній діяльності психолога.....	33
Дмитришина А. Особливість впливу стосунків з батьками на формування самооцінки дитини молодшого шкільного віку.....	35
Дрогомирецька О. Формування адаптивних здібностей молодших школярів з мовленнєвими порушеннями.....	37
Заговора Л. Мотивація як один з основних факторів у вивченні іноземної мови.....	38
Заговора Л. Вплив мотивації на ставлення підлітків до вивчення іноземної мови.....	40
Єфімова М. Розробка системи психологічних заходів щодо профілактики агресивної поведінки підлітків.....	41
Іслямова А. Розвиток слухової уваги і пам'яті у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення.....	44
Кардаш Є. Особливості практичної роботи, спрямованої на розвиток мовленнєвої здатності дитини з РСА.....	45
Касянчук М. Вплив булінгу на формування Я-концепції підлітків.....	47
Качуровська Д. Рівні особистісної готовності до професійної діяльності майбутніх психологів.....	49
Киричик Е. Проявление эмоций у девочек и мальчиков подросткового возраста.....	52
Климчук І. Причини емоційного вигорання під час пандемії у студентів.....	55
Кобець Д. Теоретичний аналіз проблеми мотивації молодших школярів.....	56
Ковальчук І. Теоретичні основи розвитку пізнавальної діяльності дітей шостого року життя із загальним недорозвитком мовлення.....	57
Ковальчук М. Казка та її роль у вихованні дитини.....	58
Козенюк М. Готовність до вибору професії як специфічне психологічне утворення особистості старшокласника.....	61
Командік О. Психологічні детермінанти розвитку лідерських якостей у молодших школярів.....	63
Конончук А. Особливості девіантної поведінки підлітків.....	65

Конончук К. Реалізація педагогічних умов формування навичок навчальної діяльності у дітей старшого дошкільного віку в ЗДО.....	66
Копель Ю. Діагносіка інтелектуального потенціалу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивно-ресурсних центрах.....	69
Корольова О. До проблеми впровадження проектної технології в роботу закладу дошкільної освіти.....	70
Костінська М. Гендерні особливості мотивації до лідерства у студенської молоді.....	71
Кравчук У. Психолого-педагогічні основи розвитку уваги дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення.....	74
Крушельницька Н. Особливості взаємодії малокомплектного ЗДО з сім'єю в умовах протиепідемічного карантину.....	76
Лабатій М. Використання дидактичних ігор і вправ з елементами розв'язання винахідницьких задач у процесі образотворчої діяльності дошкільників.....	78
Левчук М. Вплив структури сімейних відносин на взаємини старших дошкільників з ровесниками.....	81
Мельник Н. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами комп'ютерних ігор.....	82
Мельник Ю. Дидактичні комп'ютерні ігри як засіб розвитку старших дошкільників: використання в практиці закладу дошкільної освіти.....	84
Мельничук Ю. Гендерне виховання як завдання дошкільної освіти.....	87
Менік Н. Дослідження питання виникнення тривожності у дітей старшого дошкільного віку.....	89
Микитюк В. теоретичний аналіз проблеми професійного самовизначення старшокласників..	90
Миронець Л. Виховання гуманних почуттів у дітей.....	92
Михайлова Т. Психологічні особливості поведінки підлітків у конфліктних ситуаціях.....	95
Михалюк М. Конвергенція сімейної та професійної мотивації у працюючої жінки.....	97
Мовчко О. Вплив пандемічної реальності на виникнення депресії в юнацькому віці.....	101
Одейчук І. Дослідження соціально-психологічних закономірностей формування стресостійкості у студентської молоді.....	103
Осадча І. Стиль батьківського виховання як детермінанта виникнення страхів у дошкільників з особливими освітніми потребами.....	104
Павлова Р. Вплив інтернету на психіку підлітка.....	107
Паршина Я. Побудова міжособистісних взаємин як завдання розвитку у період дорослості.....	108
Рабович І. Прояви девіантної поведінки у підлітковому віці та їх корекція.....	110
Романович І. Технології попередження суїцидальних тенденцій серед старших школярів.....	112
Серко в. Виховні можливості народних прислів'їв як засобів формування моральних норм поведінки дитини.....	114
Синяк О. Художні тексти в пізнавальному розвитку дошкільника.....	117
Сосонюк О. Психологічний аналіз фрустрації та її особливостей.....	119
Тищук К. Розвиток комунікабельності молодших школярів в умовах інклюзивного навчання.....	121
Урус К. Роль пізнавальної активності у становленні особистості молодшого школяра.....	123
Федорук І. Психологічні детермінанти формування самооцінки у підлітковому віці.....	125
Хомич М. Використання інтерактивних методів на уроках з технологічної освітньої галузі у початкових класах.....	127
Черуха А. Психологічні складові захисту від маніпуляцій.....	129
Шальнова О. Психологічний аналіз ставлення до цивільного шлюбу на етапі ранньої зрілості.....	130
Шепельчук і. Проблема адаптації першокласників до навчальної діяльності.....	135